

iværksættere. Dette blev der gjort status over i rapporten »En stærk dansk selvstændighedskultur« fra oktober 1998, og der er gjort rede for det i bilag til Folketingets Uddannelsesudvalg i april 1999.

Ministeren nævner heri, at der er skabt en række ny læseplaner, der skal fremme »selvstændiggørende og innovative aspekter« i de relevante uddannelser. Det er sket ved at indføre nye fagelementer i uddannelserne og ved at motivere underviserne til at inddrage selvstændighedsgørelse og kreativitet i undervisningen.

Inden for erhvervsuddannelserne er der indført en fagplan med titlen »Selvstændighedskultur og iværksættere« som nyt valgfag, og den blev i 1997-98 fulgt af 750 elever. Og som valgfrit fagområde i de mere merkantile uddannelser kan man nu også vælge iværksætteri som et områdefag.

På de kortere videregående uddannelser er der skabt en ny toårig uddannelse, Akademi for Innovation og Entrepreneurship, der nu findes tre uddannelsessteder, nemlig i Århus, Hadsten og København, og så vidt jeg ved, er der yderligere to på vej henholdsvis i Odense og ved Københavns Tekniske Skole.

Så der sker noget, og med reformen af de korte videregående uddannelser bliver iværksætteri og innovation integreret i de 12 uddannelsesområder. Og i den nævnte statusrapport slås det fast, at denne indsats med gennemførelsen af 200 projekter skal fortsætte.

Arbejdet med at virkeliggøre et udviklingsprogram for fremtidens ungdomsuddannelser med mere plads til de innovative kompetencer er kort sagt sat i værk, og samtidig bliver iværksætteri en fast bestanddel af de korte videregående uddannelser, ligesom centrene for videregående uddannelser vil koble erhverv og uddannelse tættere til hinanden.

Efter vores opfattelse handler det om pædagogisk fornyelse med sigte på øget initiativlyst, selvstændighed og virkelyst. Vi bør kort sagt have et bredere perspektiv på selvstændighedskulturen end det, som det foreliggende forslag lægger op til.

At forslagsstillerne ikke finder, at målet endnu er nået, må bero på en politisk vurdering. Hvor mange af hensigterne skal i øvrigt være indfriet, før resultaterne er tilfredsstillende? Jeg mener nok, at i et dynamisk samfund er det sådan, at målene hele tiden flytter sig.

I Socialdemokratiet er vi tilfredse med de meget omfattende forsøg og de positive resultater. Men vi er også indstillede på at fortsætte med at fremme et positivt klima med en mere omfattende iværksætterkultur. Målet må være at indbygge iværksætteraspektet i alle relevante uddannelser for i det mindste at give eleverne et afsæt for deres egne muligheder. Det vil være gavnligt for dansk erhvervslivs muligheder for i fremtiden fortsat at kunne tilpasse sig hurtigt, tænke nye tanker, udvikle nye produkter og serviceydelser, når de positive erfaringer fra statusrapporten omsættes i reformer af uddannelsessystemet.

Som sagt kan Socialdemokratiet ikke støtte det fremsatte beslutningsforslag, som efter vores skøn ikke fremmer sagen særlig meget ud over de initiativer, som allerede er sat i værk eller er ved at blive sat i værk.

Brian Mikkelsen (KF):

Det er et væsentligt tema, som vi fra Det Konservative Folkeparti prioriterer højt. Vi er desværre ved at blive en nation af lønmodtagere i Danmark. Der er 260.000 selvstændige i Danmark, og vi mister netto 5.000-6.000 om året. Hvis Danmark som velfærdssamfund skal udvikle sig, er det vigtigt, at vi hele tiden får fremmet generationer, som vil være selvstændige, som vil tage initiativer, som vil være entreprenører og iværksættere.

Det var en af årsagerne til, at vi sammen med Venstre tog initiativ til en forespørgselsdebat i 1995, som havde til hensigt at fremme den danske selvstændighedskultur. Og jeg tror, den debat havde en vis effekt. Den statusrapport, som man udgav fra Undervisningsministeriet for efteråret 1998, viste jo, at der blev igangsat en række gode initiativer, som skulle fremme selvstændighedskulturen, innovationen, som der stod i den motiverede dagsorden. Men målet er endnu ikke nået.

I Det Konservative Folkeparti har vi med stigende bekymring set på, at udviklingen i Danmark fortsat går mod færre selvstændige og stadig flere lønmodtagere trods de mange udmærkede initiativer fra Undervisningsministeriets side. Og undersøgelser viser, at etableringsraten for nye virksomheder i Danmark er lav set i europæisk sammenhæng.

Hvis vi bare tager de sidste 15 år, så er de selvstændiges andel af arbejdsstyrken gået tilbage med 30 pct. i Danmark, som nu er det EU-land med færrest selvstændige erhvervsdriven-